

Ткаченко К.І., студент МП-2
кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
k.tkachenko@ukma.edu.ua

Наукова керівниця: **Гусак Н.Є.**, кандидат соціологічних наук,
доцентка кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
gusakny@ukma.edu.ua

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ З ІНФОРМУВАННЯ ТА НАДАННЯ ТИМЧАСОВОГО ПРИТУЛКУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ В УКРАЇНІ

Внутрішньо переміщені особи (далі - ВПО) мають такі ж права і свободи, як і інші громадяни України, які постійно проживають на території країни. Однак ВПО стикаються з обмеженням своїх прав і свобод через недооцінку їхніх потреб на законодавчому рівні та відсутність координації між державними структурами, а також через обмежене фінансування та інформаційні бар'єри, що ускладнюють доступ до послуг (Бутирський А. та ін., 2021).

Серед проблем варто зазначити недооцінку потреби у пунктах тимчасового розміщення ВПО та неефективне використання ринку житла для оренди на рівні законодавства. В дійсності, механізм створення спеціалізованого фонду для тимчасового проживання ВПО, а також інтеграція орендного ринку житла як ключового інструменту для вирішення їхніх житлових потреб вимагає глибокої переоцінки та врегулювання з тим, щоб відповідати актуальним потребам ВПО (Більовський О.А. 2015). На практиці, щоб пом'якшити ці проблеми, ВПО надається широкий спектр підтримки, що є критично важливим для їх адаптації та інтеграції в нових громадах. Відповідні програми включають надання юридичної допомоги для захисту прав і свобод ВПО, фінансову допомогу для покращення житлових умов, а також ініціативи з професійної перепідготовки та сприяння у працевлаштуванні, що допомагає ВПО інтегруватися у нові громади та відновити стабільне життя.

Гарантування доступності та якості соціальних послуг для ВПО в Україні потребує вдосконалення законодавчого забезпечення. З цією метою в Україні був розроблений Закон «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» для врегулювання різних аспектів надання допомоги та підтримки ВПО. Цей закон доповнюється постановами, які уточнюють деталі надання фінансової допомоги та виплат для ВПО. Проте законодавство часто не в змозі швидко реагувати на поточні потреби ВПО, оскільки не є гнучким і передбачає велику кількість бюрократичних процедур, що значно ускладнює його використання в повсякденній практиці. Також це призводить до виникнення наступних проблем:

- прогалини в законодавстві, пов'язані з відсутністю регулювання взаємодії різних державних структур в наданні допомоги та підтримки ВПО, що веде до їх тривалої затримки;
- обмежене фінансування, оскільки існуючі законодавчі норми не підкріплюються достатнім фінансуванням, що призводить на практиці до обмеження доступності та якості послуг для ВПО;
- інформаційні бар'єри, адже ВПО часто не обізнані про доступні їм права та послуги, що ускладнює їх використання.

Тому пріоритетними завданнями державної соціально-гуманітарної політики України на сучасному етапі мають стати розв'язання проблем житлового забезпечення внутрішньо переміщених осіб, підвищення ефективності функціонування місцевих рад для наповнення банків житла та раціональне використання комунального, соціального і службового житла (Мельничук Д., 2023).

Соціальна підтримка внутрішньо переміщених людей повинна спрямовуватися на подолання залежності від гуманітарної допомоги, відновлення трудового потенціалу, відновлення соціально-культурних та суспільних зав'язків (Семигіна Т. та ін, 2015). Орієнтація на ці пріоритети вимагає вдосконалення законодавчого регулювання надання допомоги та підтримки ВПО, які на сьогодні є однією з вразливих груп населення України.

Список використаних джерел:

1. Бутирський, А., & Резнікова, В. (2021). *Внутрішня вимушена міграція в Україні: Правові аспекти*.
2. Більовський, О.А. (2015). *Особливості механізму надання державної житлової допомоги внутрішньо переміщеним особам в Україні*.
3. Верховна Рада України. (2014). *Закон України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб"*.
4. Семигіна, Т.В., Гусак, Н.Є., & Трухан, С.О. (2015). *Соціальна підтримка внутрішньо переміщених осіб*.
5. Мельничук, Д., & Войналович, І. (2023). *Сучасні виклики та пріоритети соціально-гуманітарної політики України*.

Кабаченко Н.В., кандидат філософських наук,
доцентка кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
kabachenko@ukma.edu.ua

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОГРАМА «СПОЧАТКУ ЖИТЛО» (Housing First)

Як свідчать статистичні дані, останніми роками кількість бездомних людей в країнах Європи зростає. Катастрофічний ріст бездомності властивий і для України, основною